

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Frederiksberg Kommune

2022-2024

Handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter i Frederiksberg Kommune 2022-2024

Vedttaget af kommunalbestyrelsen d. 21. september 2021

Udarbejdet af

Miljøteamet

Miljøenheden

By, Kultur og Miljø

Frederiksberg Kommune

Fotos

Forsidefoto af Matt Seymour på Unsplash

Øvrige fotos af Mert Guller på Unsplash og Matt Davis fra FreemImages

November 2021

Indhold

Baggrund	4
Status for rottebekæmpelsen på Frederiksberg	5
Et stort fald i antallet af rottesager	6
Udbud af rottebekæmpelse	8
Krav i forhold til rotteanmeldelse og -bekæmpelse	8
Rottebekæmpelsesmetoder	11
Overordnede mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2022-2024	12
Delmål for forebyggelse og bekæmpelse	14
Målrettet forebyggelse og effektiv bekæmpelse af rotter	14
Hurtig og kompetent hjælp ved rotteforekomst	14
Reduktion i antallet af rottesager på Frederiksberg	15
Stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med private sikringsordninger	15
Vejlede om forebyggelse og bekæmpelse af rotter til borgere og virksomheder	15
Test af alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse	15
Handlingsplan for opnåelse af de overordnede mål	16
Anmeldelser	16
Daglig bekæmpelse	16
Forebyggelsesmedarbejder i miljøenheden	17
Rottespærre	17
Kommunalt ejede kloakker	18
Myndighedsbehandling	18
Information	18
Forebyggende bekæmpelse i parkområder	19
Forebyggende bekæmpelse som pilotprojekt i udvalgte kommunale institutioner	19
Kloakrottebekæmpelse	19
Tilsyn med private sikringsordninger	20
Test af alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse	20
Måling af effekten af rottebekæmpelsen	21
Økonomi og ressourcer	22

Kommunalbestyrelsen har d. 27. september 2021 vedtaget Frederiksberg Kommunes handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2022 - 2024.

Baggrund

Handlingsplanen er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelse nr. 1686 af 18. december 2018 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (rottebekendtgørelsen). I henhold til rottebekendtgørelsens § 5 skal kommunen udarbejde en handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Handlingsplanen skal offentliggøres på kommunens hjemmeside og skal revideres hvert 3. år.

Denne handlingsplan afløser kommunens rottehandlingsplan 2019 - 2021, og indeholder i overensstemmelse med bekendtgørelsen, en status for kommunens rottebekæmpelse, de overordnede mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter, kommunens succeskriterier for rottebekæmpelsen, stillingtagen til privat rottebekæmpelse, en egentlig handlingsplan for opfyldelse af målene samt oplysninger om områdets økonomi og ressourcer.

Med den seneste rottebekendtgørelse, der trådte i kraft 1. januar 2019, er der indført en række nye bestemmelser, som skal sikre en mere effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Et vigtigt element i bekendtgørelsen er en øget indsats til forebyggelse af rotter og øget ansvar, som pålægger kommunerne en særlig opgave ved fremtidig rottesikring af

institutioner, plejehjem og hospitaler. Dette vil være en fortløbende proces, hvor nye private, regionale og statslige institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler skal have samme tilbud.

Dette betyder, at kommunen fremadrettet skal montere rottespærre på alle kommunale institutioner, plejehjem og hospitaler samt på private, regionale og statslige institutioner, plejehjem og hospitaler, hvor der opnås tilladelse fra grundejeren. Med den nye bekendtgørelse stilles der også krav om, at kommunen undersøger kloaksystemet opstrøms for en rottespærre, der monteres ved institutioner, plejehjem og hospitaler, samt at der efterfølgende foretages kloakrottebekæmpelse. Formålet med undersøgelseskravet og kloakrottebekæmpelsen er, at den forebyggende værdi af rottespærrene styrkes.

Miljøstyrelsen har i oktober 2020 offentliggjort vejledning nummer 47 - Vejledning om bekæmpelse af rotter med kemiske bekæmpelsesmidler. Denne vejledning stiller øgede krav til, hvorledes tilsyn skal udføres samt kadencer for tilsyn, hvilket vil have indflydelse på, hvordan den kommunale rottebekæmpelse skal sammensættes og udføres.

Status for rottebekæmpelsen på Frederiksberg

Den korte status er, at det er lykket at reducere antallet af rottesager på Frederiksberg markant de senere år. Det skyldes en fokuseret indsats mht. bekæmpelse og ikke mindst forebyggelse af rottesager.

I et bymæssigt område som Frederiksberg opstår rotteforekomster som udgangspunkt altid som følge af dårligt vedligeholdte og defekte kloaksystemer eller afløbsinstallationer i bygningen. Skader eller følgeskader fra rotter, koster hvert år grundejere, institutioner og virksomheder adskillige millioner af kroner.

De offentlige kloakker på Frederiksberg drives og vedligeholdes af Frederiksberg Forsyning, og der er på nuværende tidspunkt foretaget reovering af ca. 85% af det offentlige kloaknet.

Private grundejere er forpligtiget til at vedligeholde egne kloaksystemer. Grundejere har desuden pligt til at sikre og renholde sin ejendom, så rotters levede muligheder begrænses mest muligt.

Pr. 1. juni 2021 er der fundet 131 defekter og mangler på kloaksystemer, som har medført at rottetilhold opstår. I 2020 blev der fundet 252 og i 2019 blev der fundet 331. Derudover er der i handlingsplanens periode fundet 1302 forhold, som tiltrækker rotter. Dette dækker bl.a. over dyrehold, overfyldte affaldscontainere, spiseligt affald udendørs, fuglefodring og utætte døre og porte. Det er et typisk scenarie, at en defekt medfører flere sager, da rotter hurtigt flytter sig til det sted, hvor den finder de mest gunstige forhold. Derfor er den nuværende hurtige og effektive tilgang til rottesager en vigtig del af vores strategi.

Fundne Defekter

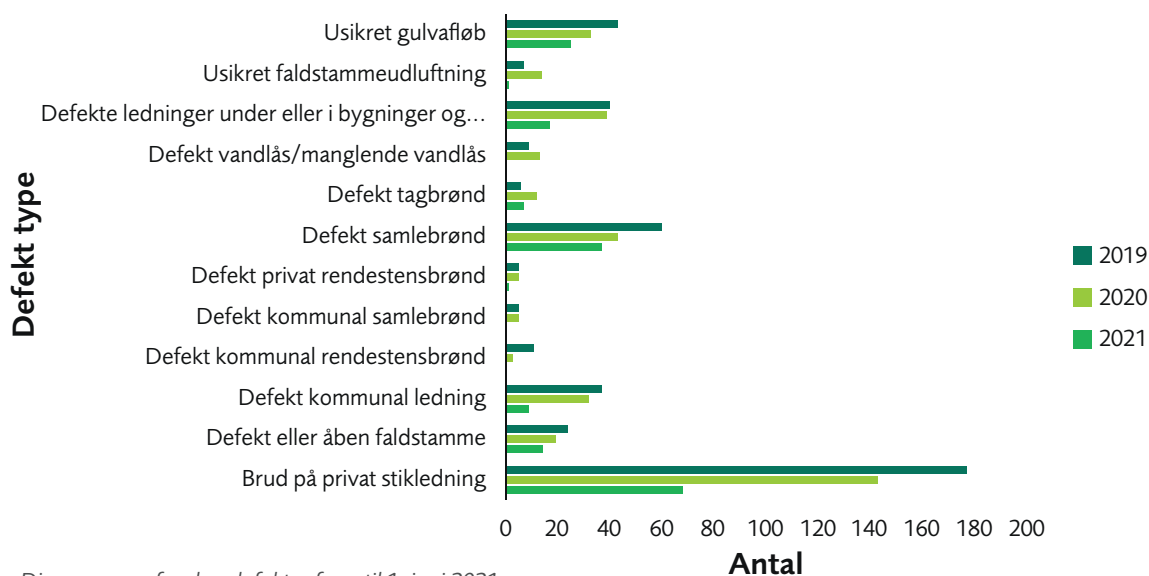
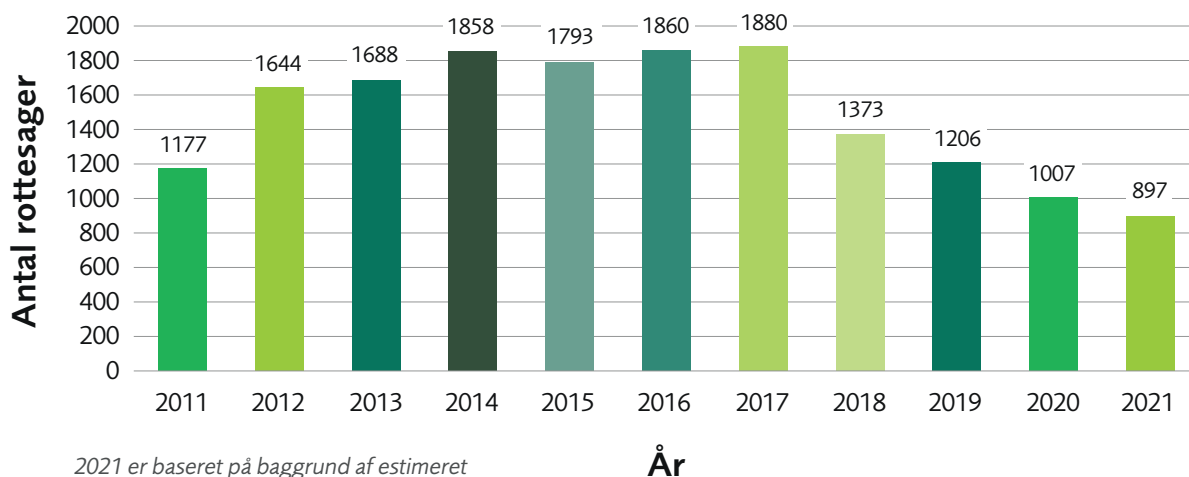

Diagram over fundne defekter frem til 1. juni 2021

Et stort fald i antallet af rottesager

I 2005 havde Frederiksberg Kommune 500 sager, som over årene steg til 1886 rottesager i 2017. Med indsatsen der blev sat i gang med den forrige handlingsplan, har kommunen fået vendt denne udvikling, så der nu over en årrække har været en positiv udvikling med færre antal rottesager. Udviklingen har været så positiv, at kommunen i dag, har det laveste antal rottesager set over de sidste 10 år.

Sagsudviklingen over 10 år

2021 er baseret på baggrund af estimeret beregning med data frem til 1. juli 2021

Frederiksberg Kommune har tidligere, som størstedelen af landets andre kommuner, igennem mange år oplevet en stigning i antallet af rottesager. Antallet af rottesager i Frederiksberg Kommune peakede i 2017, hvor der var 1880 sager. For at få vendt denne udvikling vedtog Kommunalbestyrelsen i 2018 en ambitiøs handlingsplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter. I handlingsplanen for 2019 – 2021 blev der fastsat en målsætning om, at antallet af rottesager skulle nedbringes så der maksimalt er 900 i 2021, samt et delmål om, at antallet af sager skulle falde med mindst 10 % pr. år.

Der er i kommunen arbejdet intensivt og effektivt for at nå de vedtagne delmål og mål i forhold til at nedbringe antallet af rottesager. Og det store forbyggende arbejde har givet resultat. I 2019 og 2020 er delmålene nået og sagsantallet er reduceret med ca. 26 % i de første 2 år. I 2020 blev 1007 sager behandlet, når forebyggelsessagerne medregnes.

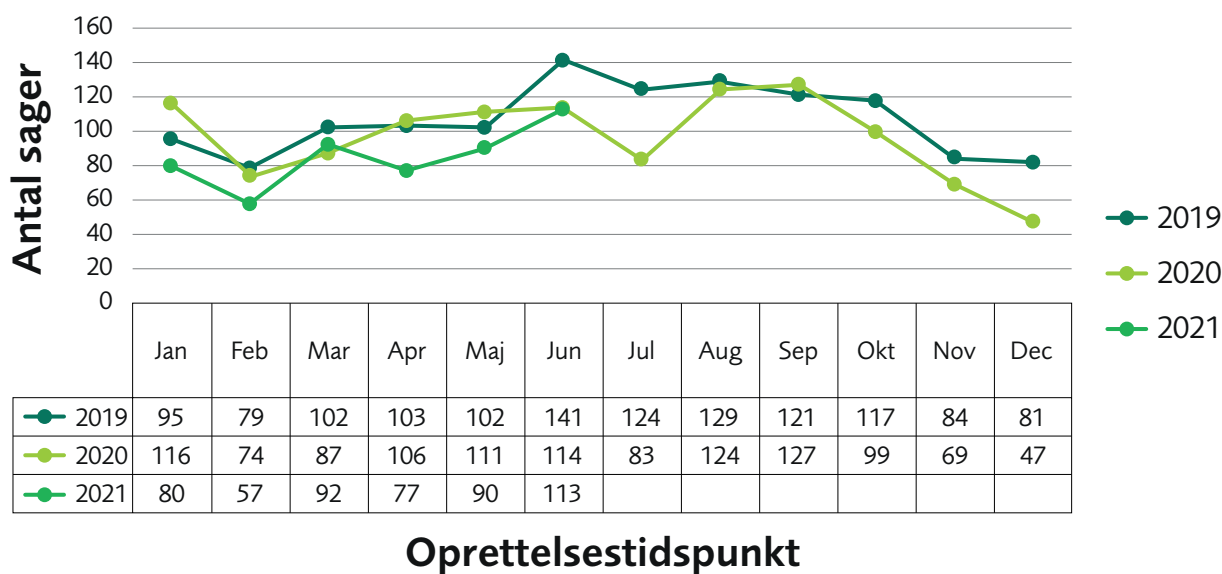
Pr. 1. juli 2021 har der indtil nu været 428 rottesager inklusive forebyggelsessagerne, som er oprettet af kommunens forebyggelseskonsulent. Forventningen er derfor, at kommunen ved udgangen af 2021 lander på under det

fastsatte mål på maksimalt 900 rottesager. Allerede nu er kommunen på et niveau af rottesager, der er det laveste i 10 år.

Årsagen til det lave antal rottesager, skyldes kommunens strategi beskrevet i handlingsplanen 2019 – 2021 med at arbejde målrettet med opsporing og forebyggelse ved anmeldelser, så de defekter der er årsag til rottetilholdet, findes. En essentiel del af denne indsats er ansættelsen af en forebyggelseskonsulent, som har afdækket større områder med henblik på forebyggelse, samt support til kommunens faste rottebekæmpere i mere komplicerede sager.

I den forgangne handlingsplansperiode, sendte Frederiksberg Kommune tilbud til de følsomme institutioner, som var omfattet af rottebekendtgørelsen krav om montering af rottespærre. 20 grundejere gav tilladelse til at montere rottespærre på deres matrikel. Ud over at montere rottespærre, har kommunen også undersøgt kloakkerne, og foretaget bekæmpelse, hvor det var nødvendigt. Den reelle effekt af de lovpligtige rottespærre og kloakrottebekæmpelsen på disse, samt kloakrottebekæmpelsen på institutioner hvor kommunen er grundejer, forventes først at kunne ses i den kommende handlingsplanperiode.

Antal rottesager inkl. forebyggelsessager

Udbud af rottebekæmpelse

Frederiksberg Kommune har siden 2003 udliciteret den praktiske del af rottebekæmpelsen til et eksternt bekæmpelsesfirma. Rentokil har siden 1. juli 2017 varetaget opgaven med bekæmpelsen på Frederiksberg. Med kontrakten, der udløber den 30. juni 2022, har bekæmpelsesfirmaet stillet to årsværk til rådighed til bekæmpelse og forebyggelse i kommunen til 30. juni 2021, hvor bemanningen blev opnormeret til tre årsværk grundet ny vejledning fra Miljøstyrelsen.

Den kommunale bekæmpelse udbydes i 2022, hvor grundlaget for kontrakten vil blive ændret fra antal af sager til årsværk, der stilles til rådighed for kommunen til både bekæmpelse men også i større grad forebyggende indsatser. På denne måde vil kommunen få en bedre og mere langsigtet udnyttelse af mandskabet, der stilles til rådighed.

Krav i forhold til rotteanmeldelse og -bekæmpelse

Der er et nationalt krav om, at anmeldelser af rotter skal foretages elektronisk. I Frederiksberg Kommune sker anmeldelse på www.frederiksberg.dk/rotter. Når der anmeldes tegn på rotter udendørs, bliver der foretaget tilsyn den førstkommende arbejdsdag. Når der anmeldes rotter på særligt følsomme steder (f.eks. indendørs i boliger, plejehjem, institutioner, hospitaler, fødevarevirksomheder m.m.) foretages der uden undtagelse tilsyn på lokaliteten indenfor to timer. I tilfælde, hvor der konstateres rotter på følsomme steder i tidsrummet 17.00 til 07.00, skal kommunens eksterne bekæmpelsesfirma endvidere kontaktes via deres vagttelefon, så de kan rykke ud med det samme.

Borgeren og virksomheden betaler ikke direkte for selve bekæmpelsen, da denne er gebyrfinansieret og opkræves over ejendomsskatten. Dog foranstalter og betaler grundejer for udbedring af de defekter eller mangler, der måtte findes, når forholdene undersøges.

I Frederiksberg Kommune er det tilladt for private bekæmpelsesfirmaer at foretage rottebekæmpelse i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen. Borger og virksomheder i Frederiksberg Kommune kan derfor også vælge at indgå sikringsaftaler eller aftale om bekæmpelse med private skadedyrsfirmaer, som alternativ til den kommunale bekæmpelse. Tilkalder man et privat firma til at tage sig af rottebekæmpelse, vil dette være for egen regning.

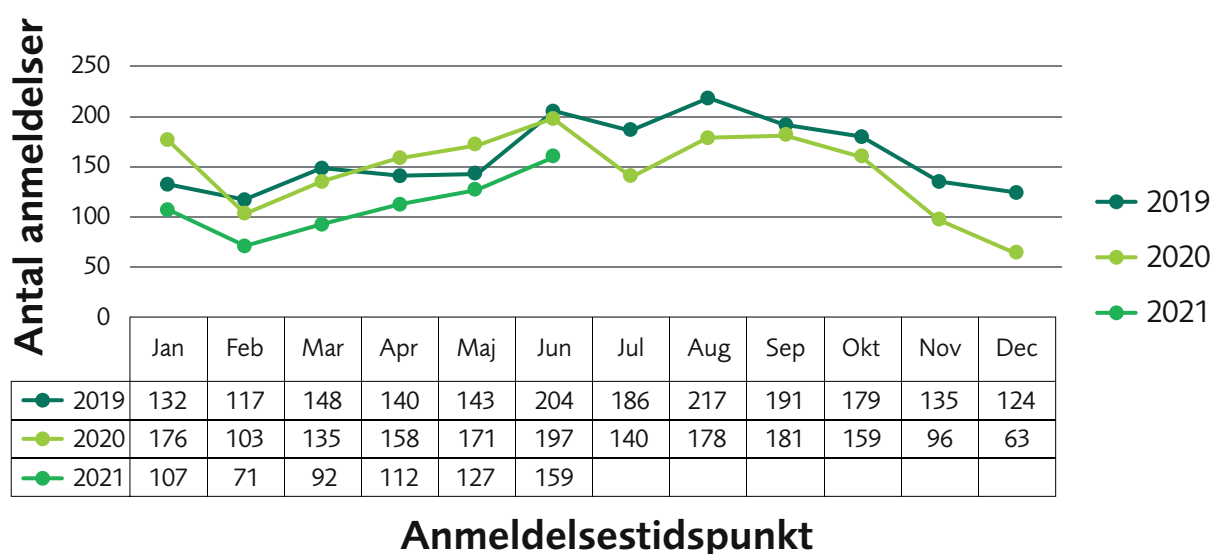
Frederiksberg Kommune holder øje med udviklingen af både anmeldelser og rottesager. Et højt antal anmeldelser kan, under forudsætningen af at rottesagerne falder, anses som en succes, idet kommunen løbende orienterer borgerne om at anmelde forekomst af rotter. Dette medfører, at flere borgere ofte anmelder det samme problem, hvilket kaldes for dobbeltanmeldelser. Dobbeltanmeldelser opstår også, når borgere, efter aftale med rottebekæmperen, indsender en anmeldelse om, at en rotte er gået i fælden på en aktiv rottesag. Derudover modtager kommunen også en del anmeldelser, hvor det ved tilsyn konstateres, at det ikke er rotter, men at det eksempelvis er duer, der pusler på loftet, mus eller bænkebidere og pupper, som borgerne tror er rotteekskrementer.

Når disse dobbeltanmeldelser og henvendelser som ikke har noget med rotter at gøre frasorteres, har man det faktiske antal rottesager i kommunen. Det er således antallet af rottesager, som repræsenterer den faktiske

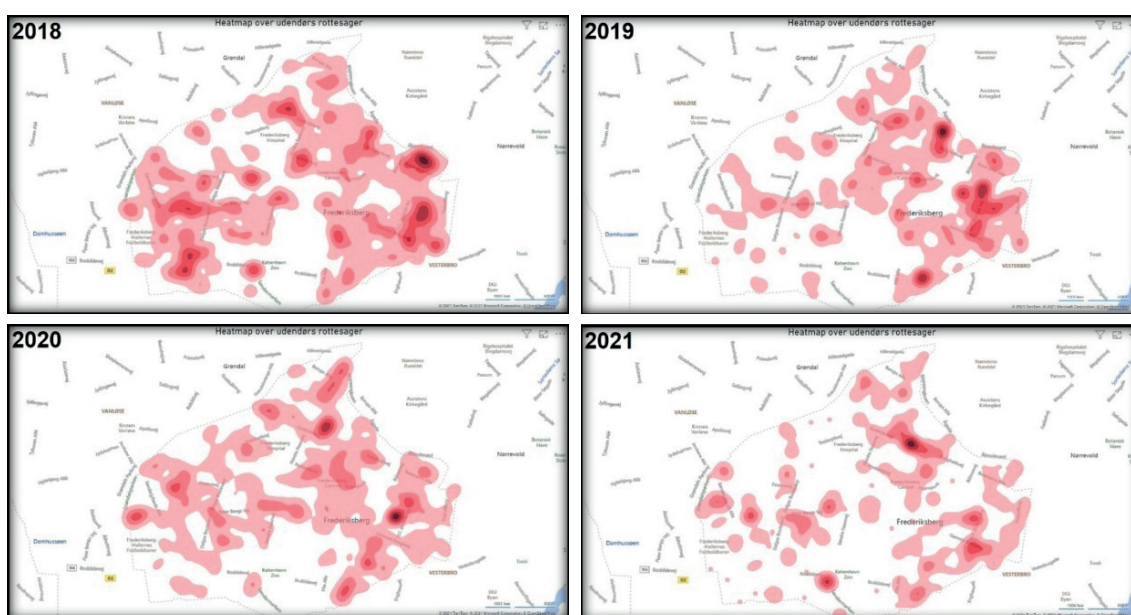
udvikling af rotteforekomst i kommunen, og et fald i antal rottesager vil fortsat være et mål for Frederiksberg Kommune.

I Danmark er det lovpligtigt for kommunerne at foretage rottebekæmpelse. På Frederiksberg foretages bekæmpelsen primært på baggrund af anmeldelser fra borgere og virksomheder. Statistikken over anmeldelser i Frederiksberg for 2015 – 2017 viser, at anmeldelserne har ligget på gennemsnitligt 2200 om året. Til sammenligning har gennemsnittet for 2018 – 2021 ligget på ca. 1800 anmeldelser. Disse anmeldelser medfører ca. 6500 årlige tilsyn. Værd at bemærke er, at dobbeltanmeldelser er markant stigende. I perioden 2015 – 2017 var der 1050 flere anmeldelser end der var sager, men i perioden 2018 – 2021 var der 1800 flere anmeldelser end der var sager til trods for, at sagsantallet er faldet markant. Disse ekstra anmeldelser dækker over dobbeltanmeldelser på samme rottesag og henvendelser, som viser sig ikke at være rotter.

Anmeldelser inkl. dobbeltanmeldelser

Frederiksberg Kommune har fået opdateret sit sagsbehandlingssystem på rotteområdet, så kommunen i dag detaljeret kan overvåge, hvad der sker ifht. rotteanmeldelser i kommunen. Kommunen har haft stor gavn af dette, da man kan identificere områder, hvor den interne forebyggelseskonsulent målrettet har lokaliseret defekter, når der har været flere anmeldelser på udendørsrotter i samme områder. Som det ses på kortene herunder, opstår sådanne områder (hotspots) løbende. Årsagen til disse hotspots er typisk defekter eller mangler på afløbssystemer fra flere matrikler eller områder, hvor rotter løbende pulser ud i området fra kloakken.

På alle offentlige skoler, institutioner og plejehjem er der opsat rottespærre i brønde, hvor det er hensigtsmæssigt og teknisk muligt, for at mindske antal rotteangreb. Trods overordnet fald i antallet af sager viser statistikkerne over sager på institutioner, at indsatsen, hvor der kun er monteret rottespærre i kloakkerne på institutionerne, desværre ikke har haft den ønskede effekt. Dette skyldes, at rotterne fortsat har levet videre på bagsiden af rotte-

spærrene, der blev monteret. Fra 2017 til 2018 havde Frederiksberg Kommune 210 sager på institutioner, hvoraf 39 var indendørs, hvor der i perioden 2019 til 2020 var 131 sager på institutioner, hvoraf 26 var indendørs. Kommunen er i gang med sikring af flere private institutioner og skoler, hvor det forventes at se effekten af i løbet af den kommende handlingsplansperiode.

Rottebekæmpelsesmetoder

Frederiksberg Kommune bekæmper i dag kun i begrænset omfang rotter i selve kloakken. Kloakrottebekæmpelse foretages i afgrænsede områder, hvor der er lovkrav om etablering af rottespærre og kommunal forpligtigelse til at sikre, at kloakken er fri for rotter.

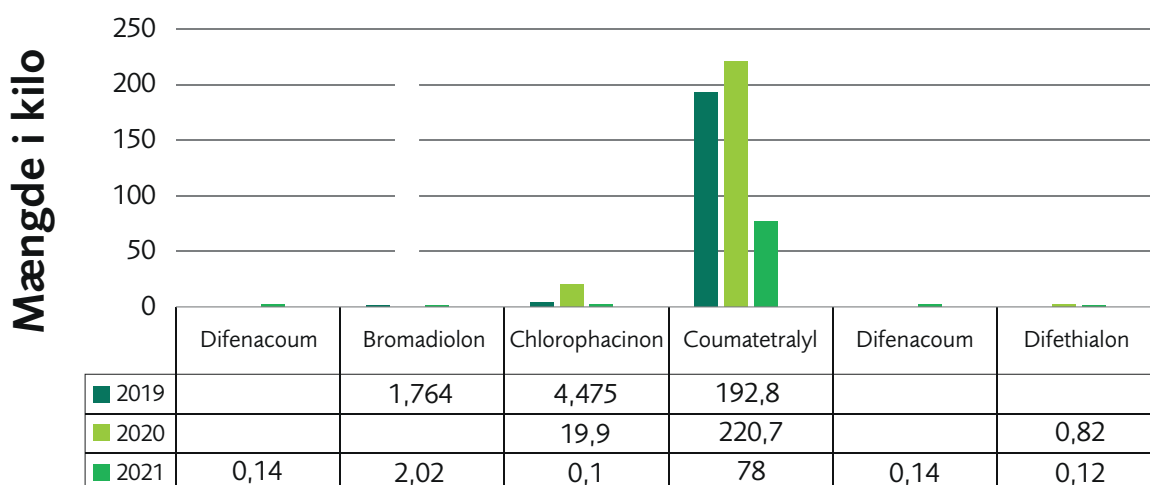
Frederiksberg Kommune følger markedet omkring elektroniske non-toxic bekæmpelsesmetoder til kloakrottebekæmpelse i ovenstående afgrænsede områder. Når der kommer modeller på markedet, som ser ud til at have et potentiale, vil kommunen teste disse muligheder, for at afklare, om det vil kunne benyttes i praksis.

På terræn benyttes der bekæmpelsesmidler (gift) i depoter (metalkasser). Der benyttes kun et af de svageste effektive midler tilgængeligt og kun i det nødvendige omfang for at kunne udføre en effektiv bekæmpelse.

Der er siden seneste bekendtgørelse observeret en stigning i antallet af sager, hvor der også konstateres mus. Kommunen foretager ikke bekæmpelse af mus, men hvor der både er mus og rotter, anvendes Bromadiolon, som er effektivt over for både mus og rotter, så muse- ne ikke er til hinder for en effektiv bekæmpelse af rotterne.

Hvis der er begrundet mistanke om en bestand med resistens, skiftes der til de stærkeste gifte Defenacoum eller Difethialon. Dette er i overensstemmelse med Miljøstyrelsens resistensstrategi, således at risikoen for resistens mod bekæmpelsesmidlet reduceres mest muligt. Indendørs benyttes elektriske fælder og smækfælder, samt, i særlige tilfælde, en specialtrænet hund.

Forbrug af bekæmpelsesmidler

Bekæmpelsesmidler

Bruttomængde (hjemtaget ubrugt gift fratrækkes ikke)

Overordnede mål for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2022-2024

For at opretholde det fald Frederiksberg Kommune oplever i antallet af rottesager, vurderes det, at der er behov for, at der fortsat arbejdes effektivt videre med forebyggelsen af rotteforekomster i kommunen. Dette sikres ved at udføre en række tiltag, som er beskrevet her i handlingsplanen. Overordnet handler det om følgende:

Foretage en målrettet forebyggelse og effektiv bekæmpelse af rotter på Frederiksberg

Yde en hurtig og kompetent hjælp ved rotteforekomst

Reducere i antallet af rottesager på Frederiksberg

Udføre stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med private sikringsordninger

Vejlede om forebyggelse og bekæmpelse af rotter til borgere og virksomheder

Teste alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse

Delmål for forebyggelse og bekæmpelse

Måltrettet forebyggelse og effektiv bekæmpelse af rotter

- Særligt følsomme steder/virksomheder/institutioner/boliger skal, uanset anmeldelsestidspunkt, have tilsyn af en skadedyrsbekæmper indenfor to timer.
- Ikke kritiske henvendelser, som anmeldes inden kl. 14, skal have tilsyn samme dag.
- Ikke kritiske henvendelser, som anmeldes efter kl. 14, skal have tilsyn senest den efterfølgende arbejdsdag.
- Der skal udføres systematisk kloakrottebekæmpelse for at underbygge den forebyggende effekt af rottespærrene på institutioner, hospitaler og plejehjem.
- Kommunen holder løbende møder med Frederiksberg Forsyning om rottesager på lokationer, hvor der er mistanke om, at rotterne stammer fra defekter på offentlige kloakker.

Hurtig og kompetent hjælp ved rotteforekomst

- Al bekæmpelse skal foretages af autoriserede skadedyrsbekæmpere.
- Der videreudvikles på sagsbehandleres kompetencer.
- Kommunens sagsbehandlere og rottebekæmpere kører løbende sammen med henblik på at afkorte sagstiden.

Reduktion i antallet af rottesager på Frederiksberg

- For fremadrettet at kunne opretholde høj service og høj hygiejnisk standard i såvel kommunens egne institutioner som hos borgerne, fastholdes ordningen med en intern forebyggelseskonsulent.
- Ved defekt på kommunens egne kloaksystemer eller afløbsinstallationer, som giver anledning til rotter, skal defekter eller mangler, såfremt det er teknisk muligt, være udbedret inden for 4 uger efter, kommunen er blevet bekendt med det.
- Et fald i rottesager på minimum 5 % pr. år.
- Maksimalt 750 rottesager i 2024.
- Rottespærre der er opsat som følge af lovkrav skal kontrolleres og serviceres mindst en gang årligt og repareres eller udskiftes, hvis det er nødvendigt.
- Forebyggende bekæmpelse foretages i udvalgte parkområder ved opsætning af elektroniske og online fælder.
- Forebyggende bekæmpelse foretages som pilotprojekt i udvalgte kommunale institutioner ved opsætning af elektroniske og online fælder.
- Der skal, hvis det er nødvendigt, foretages fortløbende og systematisk kloakrottebekæmpelse på institutioner, skoler, hospitaler og plejehjem, hvor der er monteret lovpligtig rottespærre.

Stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med private sikringsordninger

- Hvis det i forbindelse med en anmeldelse af rotter til kommunen konstateres, at der er opsat depoter på en adresse af et privat bekæmpelsesfirma, kontrolleres det altid om ordningen er registreret i Miljøstyrelsens rottedatabase, samt om den private virksomhed er i gang med en bekæmpelse.
- Der skal udføres stikprøvekontrol med sikringsaftalerne i kommunen.
- Der føres årligt tilsyn med minimum 20 % af sikringsaftalerne i kommunen.
- Der føres risikobaseret tilsyn, hvor det skønnes nødvendigt.

Vejlede om forebyggelse og bekæmpelse af rotter til borgere og virksomheder

- Med skiltning orienteres der grundigt om utilsigtet fodring af rotter ved fuglefodring.
- Mindst to gange om året informeres der om anmeldelse af rotter via annoncer i Frederiksberg Bladet.

Test af alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse

- Test af effekten af fædeløsninger som alternativ til gift
- Vurdering af den miljømæssige fordel og samfundsøkonomiske konsekvens af et eventuelt skift til løsning uden brug af gift.

Handlingsplan for opnåelse af de overordnede mål

På de næste sider beskrives de konkrete tiltag, der bliver gjort for at kunne opnå kommunens mål, for en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af rotter i perioden 2022 - 2024.

Anmeldelser

Anmeldelse sker ved, at borgeren/virksomheden anmelder online via kommunens hjemmeside. Hvis der konstateres rotter indendørs i tidsrummet kl. 17.00 til 07.00, har kommunens rottebekæmpelse en vagttelefon, som kan kontaktes på alle årets dage. De fleste anmeldelser sker på nuværende tidspunkt online. Frederiksberg har en online løsning, der er udbudt af Sweco, hvor borgeren/virksomhe-

den, bl.a. kan uploade billeder og indtegne på et kort, hvor rotten er set. Borgeren/virksomheden får ved anmeldelsen at vide, hvornår de kan forvente bekæmpelsen påbegyndt. Når en borger anmelder rotter, kan borgeren, hvis denne vælger at indtaste sin e-mail, følge sagen via et link, som bliver tilsendt borgeren ved anmeldelse.

Daglig bekæmpelse

Bekæmpelse af rotter må udelukkende foretages af autoriserede skadedyrsbekæmpere.

Bekæmpelse på særligt følsomme steder/virksomheder/institutioner/boliger skal, uanset anmeldelsestidspunkt, påbegyndes senest to timer efter, anmeldelsen er modtaget. Indendørs benyttes elektriske fælder og smækfælder, som tilses dagligt. I særlige tilfælde, kan der tilkaldes en specialtrænet hund, som kan afsøge stedet og aflive evt. rotter den finder.

Ved anmeldelser på ikke særligt følsomme steder som kommer ind på hverdage inden

kl. 14 opstartes bekæmpelse samme dag, ellers påbegyndes bekæmpelsen senest på førstkommande hverdag efter anmeldelsen er modtaget. Der opsættes aflåste giftdepoter, som tilses med et interval på maksimalt 7 dage. Der bruges altid den mildeste form for effektive gift, og kun i den mængde der er nødvendig for at sikre en effektiv bekæmpelse. Overskydende gift indsamles altid efter endt bekæmpelse. Ved første giftudlægning skal ejer/lejer eller dennes repræsentant så vidt det er muligt være til stede, så placeringen af de enkelte giftdepoter er kendt for beboerne. Hvis ejer, lejer eller dennes repræsentant ikke

kan være til stede ved et besøg, skal pågældende umiddelbart efter besøget vejledes om behov for rottesikring og renholdelse samt oplyses om eventuel giftudlægning og andre foranstaltninger til forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Der skal foretages en fejlsøgning, for at finde årsagen til rottetilholdet. Ved mistanke om kloakbrud udføres en røgprøve og evt. en tv-inspektion af kloakken. Bekæmperen vejleder grundejer om, hvilke tiltag der skal udføres for at komme rotterne til livs.

Forebyggelsesmedarbejder i miljøenheden

Frederiksberg Kommune vil fortsat sikre høj hygiejnisk standard i forbindelse med rottebekæmpelsen, samt bibeholde det gode fokus på en forebyggende indsats, for at der i fremtiden kan rykkes på balancen i midler, der bruges til forebyggelse og bekæmpelse. Med forebyggelse arbejdes der på at tage problemerne i opløbet og der arbejdes for, at der undgås rottesager, hvor bekæmpelse er brandslukning, når ulykken er sket.

vil forebyggelsesmedarbejderen sikre at disse udbedres.

Forebyggelsesmedarbejderen indgår også i den lovpligtige indsats, hvor kommunen skal sikre institutioner og løbende foretage kontrol af kloakkerne for rotteaktivitet, og om nødvendigt iværksætte bekæmpelse i kloakkerne, som styrker værdier af de monterede rottespærre.

Frederiksberg Kommune vil fastholde en autoriseret medarbejder, hvis primære opgave er at gennemgå ejendomme i større geografiske områder, hvor der er hotspots af rottesager. Formålet med denne indsats er at opsøge alle ejendomme i områder, hvor der er hotspots og gennemgå disse for fejl og mangler, som kan være skyld i den ekstraordinære rotteaktivitet. Hvor der konstateres fejl og mangler,

En effektiv forebyggende indsats ved hotspots forventes at medføre en kontinuitet i det fald på antal rottesager, kommunen igennem den 3-årige projektperiode har oplevet. Det forventes også, at en fast forebyggelseskonsulent vil bidrage til, at komplekse sager kan afsluttes hurtigere til gavn for byens borgere og virksomheder samt bidrage til, at sagsantallet kan holdes nede.

Rottespærre

Kommunen sikrer, at alle rottespærre, der er monteret som følge af lovkrav i rottebekendtgørelsen, serviceres og holdes i driftsmæssig god stand løbende, og dette registreres elektronisk.

kommunen ikke modtog tilladelse, da dette blev tilbudt første gang i 2018.

Kommunen vil i handlingsperioden genfremsende tilbuddet om rottespærre til de private institutioner, skoler og plejehjem, hvor

Kommunen vil, hvor der som følge af lovkrav er monteret rottespærre, løbende og mindst en gang årligt foretage undersøgelser af kloakkerne for at konstatere, om der er kommet en bestand af rotter i systemet. Hvis der er opstået en ny rottebestand i et sikret kloaksystem, vil der blive iværksat kloakrottebekæmpelse.

Kommunalt ejede kloakker

Kommunen vil gøre en særlig indsats, hvor defekt på kommunalt ejede kloakker eller afløbsinstallationer medfører rotter. For at mindske risikoen for at rotter spreder sig til omkringliggende matrikler og øvrig sundheds-

fare, vil kommunen altid reparere defekter på egne kloakker og afløbsinstallationer, som giver anledning til rotter, inden for maksimalt 4 uger, hvor dette er teknisk muligt.

Myndighedsbehandling

Frederiksberg Kommunes miljøenhed er myndighed på rotteområdet i Frederiksberg Kommune og har til opgave at sikre, at der foretages en effektiv bekæmpelse og forebyggelse af rotter i kommunen. Miljøenheden skal også sikre, at al bekæmpelse i kommunen, herunder private aktørers sikringsordninger og bekæmpelse, udføres i overensstemmelse med lovgivningen.

I sager hvor grundejere ikke følger kommunens rottebekæmpers vejledning, udsteder Miljøenheden om nødvendigt påbud til grundejer med instrukser om, hvilke tiltag der skal foretages, og en frist for hvornår tiltagene skal være udført.

Såfremt grundejer ikke efterkommer et påbud, vil Miljøenheden vurdere, hvorvidt der skal foretages en selvhjælpshandling, hvor de nødvendige tiltag bliver udført på grundejers vegne og regning. Dette vurderes på baggrund af erfaringer at være nødvendigt i ca. 5 sager årligt.

Sagsbehandleres kompetencer udvikles løbende med supplerende relevante kurser, uddannelser og autorisationer.

Information

Der vil mindst to gange årligt blive indrykket en annonce i Frederiksberg Bladet, hvor der bl.a. informeres om, at alle der ser tegn på rotter har pligt til at anmelde dette til kommunen.

Derudover vil kommunen løbende informere på hjemmesiden om, hvordan borgere og virksomheder skal forholde sig i tilfælde af rotter, og hvordan man kan forebygge, at rotterne kommer ind i bygningerne.

Ved bekæmpelse på fælles arealer (gårde, kældre etc.) vil der i særlige tilfælde blive skiltet med, at bekæmpelse er i gang, hvilken bekæmpelse der er sat i gang, og hvor man kan søge yderligere information.

Forebyggende bekæmpelse i parkområder

Rotter har gunstige leveforhold i parker, hvor de kan leve skjult i tætte beplantninger, og leve af bær fra naturen, eller affald fra parkens brugere. Rotter er neofobe, hvilket betyder, at de er bange for nye ting. Det kan derfor tage lang tid, før en rotte går ind i et opstillet depot, når de først finder det. Frederiksberg Kommune vil i den kommende periode iværksætte et forsøg, hvor der opsættes elektroniske fælde i udvalgte parker, hvori der er digitale fælder.

Denne forebyggende løsning uden brug af gift tilgodeser miljøet, da der ikke vil kunne ske sekundære forgiftninger af andre dyr, som spiser syge eller døde rotter.

Frederiksberg Kommune vil teste digitale non-toxic løsninger, som vurderes at have potentiale til at kunne være en permanent løsning.

Forebyggende bekæmpelse som pilotprojekt i udvalgte kommunale institutioner

Kommunen vil, hvis testen af fælderne ultimo 2021 viser, at fælderne fungerer efter hensigten, indlede et pilotprojekt, hvor der opsættes elektroniske fælde i institutionernes åbningstid, på udvalgte kommunale vuggestuer og børnehaver.

Ved udgangen af 2022, vil der blive foretaget en vurdering af, om projektet skal afsluttes, eller om dette skal implementeres på alle de kommunale institutioner.

Med lovgivningens krav om rottespærre, er alle de kommunale institutioner, hvor kommunen er grundejer, rottesikret i kloakken. Dette betyder dog ikke, at rotter ikke kan indvandre på institutions områder fra omkringliggende matrikler. Med pilotprojektet vil kommunen se på ikke giftige løsninger som primær bekæmpelsesløsning, hvor der er små børn til stede, som også forventes at synliggøre rotteproblemer hurtigt, når disse opstår på institutionens udeområder

Kloakrottebekæmpelse

Frederiksberg Kommune foretager udelukkende kloakrottebekæmpelse i afgrænsede kloaksystemer. Dette er på matrikler, hvor rottebekendtgørelsen har stillet krav om, at der skal monteres rottespærre, og kloaksystemet skal rottesikres, eller på de matrikler, hvor kommunen er grundejer og jf. rottebekendtgørelsen skal opsætte rottespærre.

Kommunen vil hvert år foretage sporing i ovenstående kloakker, for at konstatere, om disse fortsat er rottefrie. Hvis det konstateres, at der trods rottespærre er etableret en rottebestand i kloaksystemet, vil kommunen foretage en ny bekæmpelse af disse rotter, for at sikre forebyggelsesværdier af den eller de monterede rottespærre.

Tilsyn med private sikringsordninger

Det er kommunens ansvar at kontrollere, at sikringsordninger, som nogle grundejere eller virksomheder har med private bekæmpelsesfirmaer, oprettes i Miljøstyrelsens rottedatabase og vedligeholdes i henhold til loven. Der er mange bekæmpelsesfirmaer i Danmark, og en del af disse har sikringsordninger i Frederiksberg Kommune. Disse sikringsordninger skal indeholde en bygningsgennemgang, og der må kun benyttes indikatorblokke i depoter, indtil der konstateres rottetilhold, hvorefter der kan iværksættes bekæmpelse med gift. Erfaring viser, at ikke alle virksomheder overholder disse regler, ved i stedet at have giftblokke i depoterne permanent.

Der skal føres løbende stikprøvekontrol og risikobaseret tilsyn med disse ordninger for

at sikre, at de bl.a. tilses ofte nok af bekæmpelsesfirmaerne, og at der ikke udlægges gift ulovligt. Dette skal bl.a. ske af hensyn til faren for sekundære forgiftninger, samt at der ikke udvikles utilsigtet giftresistens.

Kommunens system er sat således op, at kommunens bekæmpere registrerer, hvis der står depoter på en matrikel, hvor kommunen modtager en rotteanmeldelse. Dette genererer en opgave til den rotteansvarlige, som kontrollerer om der er registreret en sikringsaftale på matriklen i Miljøstyrelsens rottedatabase, samt om der er oprettet en bekæmpelsessag af firmaet. Hvis ikke firmaet er bekendt med, at der er et rottetilhold, kontaktes de, så de kan sætte en bekæmpelse i gang.

Test af alternative løsninger til gift i daglig bekæmpelse

Den mest udbredte bekæmpelse af rotter på overfladen i dag er ved brug af antikoagulerende gift, som er akkumulerende. Dette vil sige, at giften hober sig op i rotten, og at den i visse tilfælde kan spise så meget, at den mængde gift der er i rotten også kan være en dødelig dosis for andre dyr, som spiser en syg eller død rotte. Denne form for sekundære forgiftninger er en af de miljømæssige udfordringer, der er størst fokus på inden for rotteområdet. Derudover er der også en risiko for, at der kan udvikles resistens lokalt, hvilket vil medføre, at det vil være nødvendigt at bruge en kraftigere gift. En af de store udfordringer ved at bruge fælder i depoter, er, at man ikke ved, hvornår der er fanget. En meget hyppig kontrol vil være nødvendig for at sikre, at der ikke er rotter i

fælderne, som går i forrådnelse. Endvidere har depoter med fælder, som er udløst ikke længere en bekæmpende effekt på yderligere rotter, før den er tømt og genladt. Der er i dag udviklet digitale fælder, som kan kontrolleres online. Det undersøges nærmere, hvorvidt disse kan bruges som et primært alternativ til bekæmpelse med gift.

Frederiksberg Kommune vil løbende teste nogle af disse fælder i den daglige bekæmpelse på overfladen. På baggrund af testen vil kommunen foretage en miljømæssig og samfundsøkonomisk vurdering af fordele og ulemper ved et skift til brug af fælder som primær løsning til bekæmpelse af rotter på overfladen.

Måling af effekten af rottebekæmpelsen

Succeskriterierne vil løbende blive evalueret i forbindelse med den daglige kontraktstyring af bekæmpelsesfirmaet. Der afholdes løbende møder mellem sagsbehandleren og bekæmperen, for at drøfte sagerne.

Derudover vil der ultimo 2023 blive foretaget én brugertilfredshedsundersøgelse omkring kommunens rottebekæmpelse.

Økonomi og ressourcer

Området er gebyrfinansieret og skal "hvile i sig selv" over tid.

Samtlige udgifter, som er beskrevet i denne handlingsplan, skal finansieres over rottegebyret.

Når rottegebyret skal hvile i sig selv, betyder det, at såfremt der er overskud i et år, så overføres overskydende midler til efterfølgende år og reguleres endeligt ved udløb af denne handlingsplan ind i den efterfølgende.

Ved vedtagelsen af denne handlingsplan vil de estimerede faste årlige omkostninger til forebyggelse og bekæmpelse af rotter på Frederiksberg i 2022 - 2024 udgøre 4.280.000 kr. pr. år. Udgiften består af betaling til bekæmpelsesfirma, administrations- og forebyggelsesomkostninger svarende til 1 3/4 årsværk i Miljøenheden, Rotteweb, fast vedligeholdelse af lovpligtige rottespærre og diverse andet.

Det vurderes, at kommunens ressourcer til administration og håndhævelse af den ordinære rottebekæmpelse, også fremover vil udgøre 3/4 årsværk.

Der overføres ca. 500.000 kr. fra budgettet i tidligere handlingsplan, som var beregnet til lovpligtig etablering af rottespærre på private, regionale og statslige – institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler – Overskuddet er der, da ikke alle grundejere meldte tilbage. Disse grundejere kontaktes nu igen samt nye institutioner mv. der ikke tidligere har fået tilbuddet.

Udgiften består af montering af rottespærre, kontrol af kloaksystemet opstrøms for rottespærrene for fejl og defekter ved tv-inspektion og efterfølgende bekæmpelse af rotter i kloaksystemerne.

Yderligere vil der i handlingsplanens løbetid være ekstraordinære udgifter for 680.000 kr. Disse udgifter indeholder frivillige forebyggende tiltag, for i alt 480.000 kr. samt 200.000 kr. til lovpligtige tiltag.

Disse ekstraordinære udgifter vil være fordelt som følger:

2022

– Løbende lovpligtig sikring af private, regionale og statslige institutioner, plejehjem og hospitaler	500.000 kr. (Overførte midler fra forrige handlingsplan)
– Test af alternativ til gift i daglig bekæmpelse	Ca. 50.000 kr.
– Pilotprojekt på elektroniske fælder på vuggestuer og børnehaver hvor kommunen er grundejer	100.000 kr.
– Ekstraomkostning i alt for 2022	Ca. 150.000 kr.

2023

– Løbende lovpligtig sikring af private, regionale og statslige institutioner, plejehjem og hospitaler	500.000 kr.
– Test af alternativ til gift i daglig bekæmpelse	Ca. 50.000 kr.
– Opstilling af elektroniske fælder på alle vuggestuer og børnehaver, hvor kommunen er grundejer	200.000 kr.
– Ekstraomkostning i alt for 2023	Ca. 250.000 kr.

2024

– Løbende lovpligtig sikring af private, regionale og statslige institutioner, plejehjem og hospitaler	200.000 kr.
– Test af alternativ til gift i daglig bekæmpelse	Ca. 50.000 kr.
– Servicing af elektroniske fælder på alle vuggestuer og børnehaver, hvor kommunen er grundejer	30.000 kr.
– Ekstraomkostning i alt for 2024	Ca. 280.000 kr.

Frederiksberg Kommune

Vej, Park og Miljø

<https://www.frederiksberg.dk/rotter>